

De energierekening (in 2023 en 2035 vergeleken)

①

- **Rekening in 2035 blijft hoog** met name door aardgas: elektriciteit en gas blijven duur.
- **belasting gas van wie het nog gebruikt neemt toe**. elektriciteit belasting daalt. Alle woningen: hoge netbelastingkosten. Lagere opbrengsten eigen zon.
- **vaste deel rekening wordt groter** → **energiebesparing leent minder**. **Haar Rekening beter bestendig tegen prijs schommelingen**. **besparings/schouw**
- **< 60% van de huishoudens heeft nog een CV ketel**. **Duurzaamere me**
verwarmingstechnieken leiden tot **laagste rekening**. **ling**

⑥ type huishoudens: CV ketel, warmte, CV + 10 panelen, CV + 20 panelen
lucht WP + 10 panelen, hybride WP.

- CV ketel + stadswarmte hoogst. waarbij stadswarmte veel meer "vaste component". **Conclusie**

- **rekening historisch hoog in 2022 en 2023**: veel zaken worden nu verwacht (**CO2 heffing in de gebouwde omgeving**), **bijneigverplichting**, **toenemende prijsvariabiliteit** door zon/wind. **kouwt van alles bij**

- **onderzoek gemiddeld energievraag**. Enig verschil is verwarmingsinstallatie en/of zonnepanelen. **gemiddeld**.

- **elektriciteitsprijzen blijven hoog**. (2023 → jaargemiddelde tot en met ^{sept}). **groot handelsprijs 2035** gebaseerd op ^{sept} KEV. Hoog en laag scenario naar 2030 en één scenario voor 2040. we nemen het gemiddelde.

* **opslag**: prijs voor **leveringszekerheid + risico's voor energieleveranc**.
→ **enkele energiemarkten variabiliteit** zon/wind. **beleid op flex moet risico's drukken**.
was langjarig stabiel op 2 ct, sinds maart 2023 → 14 ct.

hoogte van de opslag **is niet gemodelleerd**. **Haar onzekerheid dus**
hoog en breed **bandbreedte**: 6 - 14 Laag hoog
Dus **leveringsprijs 2023** 19 ct/kwh 13 23

- **gaspijzen dalen maar krijgen te maken met marktkosten groen gas**.

* **opslag gas is lager dan elektriciteit**. was lange tijd stabiel 11 ct. sinds maart 2023 stabiliseert hij weer op 22 ct.
nu 66 ct straks 43 - 63

gaspijzen dalen maar bijneigverplichting groen gas.

waarmetarieven dalen en worden variabel per warmtewet (2)

- waarmetarieven gekoppeld aan de gasprijs en door alle grote leveranciers gelijk gesteld aan het prijsplafond. 2023
- 2035 → gekoppeld aan de kostprijs van het warmtewet (bijlage)

Huidige warmtewet:

Artikel 2 lid 3: "ten aanzien van de levering van warmte brengt de

- levering** [
- de maximumprijs voor de levering van warmte, bedoeld in artikel 5, lid 1
- voet**]
- het maximum tarief voor het in gebruik nemen van de afleveret voor warmte.
  - de eenmalige aansluitbijdrage.
  - het tarief voor afsluiting.
  - het tarief voor meting van het verbruik door middel van individuele meters.

Artikel 5:

1. ACM stelt de max. prijs vast.

2. De maximumprijs kan per aflevertemperatuur verschillen:
- a) is gebaseerd op de integrale kosten die een verbruiker zou moeten maken voor het verkrijgen van dezelfde hoeveelheid warmte bij het gebruik van gas als energiebron. Deze kosten worden bepaald met de rendementsmethode.
  - b) is opgebouwd uit een gebruiksafhankelijk deel, uitgedrukt in een bedrag in euro per GJ, en een gebruiksonafhankelijk deel uitgedrukt in een bedrag in euro.

Nieuwe collectieve wet waarmetvoorziening.

7.21. ACM → maximale tarieven.

2. tarieven berekend op grond van:

- a) een gecorrigeerd gasreferentietarief of
- b) een kosten gebaseerd referentietarief inclusief een door de ACM vast te stellen redelijk rendement.

→ stapsgewijze implementatie. organisatie en boekhouding zo inrichten dat ACM kan onderbouwen. Dus eerst gasreferentie. Daarna kosten gebaseerde tarieven. "niet hoger dan nodig om te voorzien in de warmte levering".

**Nieuwe
warmtewet.**

- in 2035 → waardeprijs gekoppeld aan de bestprijs van een wv (3) en dus zeer variabel. Het kan dus gebeuren dat een nieuw aangelegd met een relatief dure bron een hoger tarief rekent dan een bestaand warmtenet.

- gaan uit van een bronnemix: Laag → mestwaarde / afval hoog → aquathermie / e-boiler.

→ Alsnog een daling (in levenskosten) tov 2023.

€/GJ   39,16   laag 12.08   hoog 18.17.

- Vaste levenskosten gas / elektra blijven gelijk. waarde stijgt (Nieuwe netten met dure bronnen)

	Nu	laag	hoog
gas	59,50	59,50	59,50
elektra	60,33	60,33	60,33
waarde	503,53	980,91	1072,63

- Belasting: gas zwaarder, elektra minder

Belasting

- EB in 2024 → wordt sterk verhoogd. Elektriciteit → tov 2021 (EB + ODE)
- voorjaarspakket → lage schijf in EB. Grens op 1.000 kWh³ (laag) 800 hoog.

- BTW blijft gelijk. vermindering EB ook.

- CO2 belasting gebouwde omgeving € / kg.

**Best een
aanname
Bewijs**

geen reden om aan te nemen dat de vermindering energieleveringsbelasting verandert. is wel verhoogd tussen 2023 → 2024 (+34,55€). 2023 was minder dan 2022.

Het gaat per elektriciteitsaansluitings "De belastingdienst zet een deel van het energieverbruik als basis behoefte".

- in 2023 geen ODE meer - in 2023 officieel op 0 gezet en in 2024 afgeschaft. → opslag duurzame energie en klimaattransitie. SDE++ gefinancierd uit de algemene middelen.

ODE afgeschaft.

(10 jaar geleden ingevoerd). 2020 → wibes uit 680 mln naar de algemene middelen overheveld dus dit kan zo nooit meer gebeuren. Dit was ook de oproep van de Tk destijds.

SDE++ uit algemene middelen

"de groep uit de kas" "ga ik geen vreemde verhalen overheerden".
 "het is wat het is". Sandra Beekerman "kan de minister
 galanderen dat het niet gebeurt?". Ik kan stellen dat
 het het doelbereik zou aantasten. "Maar alternatieven waren
 nooit mogelijk".

NETBEHEERSKOSTEN

• Netbeheerskosten stijgen sterk voor elektriciteit.

- kostenstijging van de netbeheerskosten is sterk afhankelijk van de rente op de kapitaalmarkt.

uitgegaan dat netbeheerskosten zijn gesocialiseerd in 2035, waar gasverwijderingskosten niet **gas verwijderen**

- stijging heeft alleen betrekking op het capaciteitsstapel. Niet de andere onderdelen (jaarlijkse aansluitkosten, meterhuur en vastrecht) stijgen niet

	2023	2035L	2035H
Netbeheer gas/m ³	179,90	204,45	216,68
Netbeheer elek/kWh	282,78	459,52	488,91

- komt door kosten voor de energietransitie.

⇒ Netbeheerder NL → e-verbnuik + 16% richting 2030.
 → opwek steeds meer duurt aan → prelevering hoger dan gemiddeld.

• Financiële impact van de energietransitie voor netbeheerders. (2023).
 → infra afhankelijk van de prelevering
 → kosten x 1.95.

Rapport netbeheer NL

• Sal deren van eigen opwek vervalt → teuglever vergoeding afhankelijk van de elektriciteits prijs.

- 2023 ⇒ alle kosten voor verbnuik kunnen volledig worden gecoldeerd met opwek. Meer opwek dan gebruikt → redelijke vergoeding.

- 2035 → Salderingssystem is vervallen. Financiële verlichtering van de positie van de opwekker. Redelijke vergoeding ligt lager dan verbnuikskosten.

- 2035: redelijke vergoeding 80% van de kale elektriciteits prijs + maximum.

Wel iets meer eigen stroom

- Smart homes applicaties → flexibeler gebruik van stroom.

teugleververgoeding € / kWh 0,08 0,10 - 0,18
 verbruik eigen opwek 30% 40 - 40%
gebieden.

• verandering warmte mix

- 2035 " de warmte mix ophef bestaat voor namelijk uit cv ketels (wel nog een kleine meerderheid).
- vanaf 2026 normering verwarmingsinstallaties. hybride WP de standaard tenzij de gemeente plannen heeft voor een warmteret.
- eensgezins woningen luchtwarmtepomp. **Nelmering CV**
- warmtenetten $\rightarrow$ uitbreiding zet door (stimulerend rijk $\Rightarrow$ wis subsidie) Struik gemeentes (wgiw) en wetswijzigingen beprijzing.

• Energieverbruik daalt gestaag $\Rightarrow$

- verbruik van huishoudens daalt al decennia. trend zet door richting 2035. Gemiddeld (schatting) 2035 $\rightarrow$ 1,000 m³ 2,500 kWh.

Niet eenduidig gem.

Milieucentraal Nu 1.169
2479

Nibud 11.00
2640

gem van 4 : 4150 kWh
Vrijstaand
woning. 1960 m³

- gemiddeld woning $\rightarrow$ fief. Niet perse een flat?
- e-verbruik apparaten daalt maar elektrisch koken + WP + laden.
- gas verbruik $\rightarrow$ isoleren / sloep-nieuwbouw.
- niets over warmte weer. ook niet even airco gebruikt.

• de energierekening blijft dus hoog met grote verschillen tussen huishoudens

CV ketel + zonnepanelen : lastenverzwaring gas + wegvallen salderen

- met zon toch beter dan zonder zon.
- WP: lagere belasting elektriciteit.

van 95% variabel naar 85%

- vaste deel wordt groter met name bij warmtelevering
- 2023 $\rightarrow$ variabel deel is 95% van de rekening. Daarbij vermindering energibelasting als vaste deel.
- toename netbeheerderskosten + afname verbruik $\rightarrow$ variabel nog maar 85%.
- huishoudens met stadsverwarming $\rightarrow$ 2023 vrij hoge vaste kosten
- grotere vaste deel energierekening maakt besparing minder aantrekkelijk. terugverdientijd langer.
- ook daardoor robuster voor plotselinge stijgingen in de energieprijzen.

Bijlage : de energiemarkt.

- meeste leveranciers hopen op de termijnmarkt (alles wat geen spot is) ook omdat de meeste klanten termijncontract hebben. (day-ahead)

• week ahead - maand - kwartaal - jaar .... 5 jaar
(wel liquide nas) ^{↳ niet meer}

(olie / gas : 10 jaar is normaal)

Reuke : tot 30 jaar vooruit

(start-up energiebedrijf) Nu korte termijn contracten.

- tekorten / overschotten : verkoudd op de dagmarkt. [↳] volatiele prijzen.

- Berekening opslag leveranciers : forward markten.

Cal. 2024 + Q1. BL + pearload in bepaalde verhouding.

3 jaar contract : standaard profielen. 2 (in lijn met je - auto, profiel)

Zonne panelen. Vasek pips.

Wet van de grote getallen. Iedereen gaat nu dezelfde kant op.

feetwest

- 19 : dagmarkt prijzen. Forward markt prijzen. Contract zo goed mogelijk matchen. shipping op dagmarkten. [↳] risico $\rightarrow$ shipping. [↳] veerlat
onbalans $\rightarrow$ achteraf. kwantiteits inkoop voor december
Steeds nauwkeuriger doen. opslagrekenmethode klopt niet.

- Centrale : profielen kopen. Centrale voor de prijs.
beleidsregel betrouwbare levering van elek of gas en continuïteit van energieleveranciers.

Beleidsregel.

Discussion paper

• 2023 : gemiddelde rekening 2672. (prijspel 2023)
2025 2764.

• verbruik licht gedaald door uitwieling besparing.
• 50% leveringskosten, 115 onder houd/uitbreiding net, 113 belasting. Deelkosten vast. Deel verbruiks afhankelijk.

Rekening anders voor mensen met zon. mensen met stadsvaanning (incl. belasting netbeheer)

• in 2023 gedempt door het prijsplafond. sowieso historisch hoog in 2021 $\rightarrow$ 900 euro minder. + 50% (inflatie was 18%)

Quake

• De energierekening is het nieuwe normaal.
- hoge

• cv ketel : minst gunstig plaats. Lucht warmtepomp : relatief laag.
• warmte : veel onzekerheid (kostentaxeren : anders van plaats tot plaats).

- vastedeel: van 5 naar 15%
- steeds durer: nu 80% een cv ketel, straks 57%
- Belastingen voor gasaansluiting ondanks de korting op EB.

Denkrichtingen om energie betaalbaar te houden

- in 2023 → tijdelijk verlaging BTW op energie 2022
- energiebeslag voor de laagste inkomers + **nodfonds**
- energieplafond
- tegenmoetkoming blokkeerwarming.
- geld voor maatregelen voor mensen in energiearmoede

**in 2023
ingesneden**

- moet je in 2035 insnijpen? "overheidsbeleid is reden van de stijging → verhoging belasting gas, nieuwe tariefstelsel met warmte afschaffen salderen.

**2023 → effect markt
2035 → effect beleid.**
allebei een publieke waarde.

verduurzaming
betaalbare energierekening

- nier denkrichtingen:
  1. eermak de energiebelastingen voor woningverduurzaming.
inkomeren → versnellen verduurzamen huurwoningen, ISDE uitbreiden ook evt (mits EU regels ok) toepassen bij CO2 heffingen in 2032
  2. bepert de stijgende netwerkkosten: investeer in energieopslag bij huishouders. Gemeenschappen / hubs. **lasten... dinge**
  3. Flexibiliseer de gesocialiseerde netbeheerskosten.
Flexibele nettaweven om de piek vraag zwaardere te belasten. Nivellerend effect.
  4. voorkom een te groot vast deel. Zo blijft energibelasting levend. EB minder belangrijk. Nadeel: gering voor prijsstijgingen.

energierekening 12% lager in 2024 (15 februari) CBS bericht

- met de energieprijzen van januari 2024 → gem. huishouden is 2363 /jaar kwijt aan energie → 323 minder dan met prijzen + jaargeschenken van januari 2023 (incl. prijsplafond).
- **Daling van 12%.**
- veerdat toe te schrijven aan lagere prijzen. 220€ op jaarbasis.
- CBS bericht (feb).**

- + lager (verwacht) energiegebruik → Nog een 103 €.
- De totale rekening verschilt per huishouden, verschillen in verbruik en afgesloten contractvormen.
- lagere variabele tarieven (vooral gas) → 253 € / jaar.
elektra → 123 €.
- gemiddeld verbruik ⇒ PBL schatting.
- transportkosten zijn wel gestegen. elektriciteit + 74 € tov 2023.
- wat is er meer veranderd tussen 2023 en 2024.
  - energiebelasting op gas ↑, op elektriciteit om laag (41€)
  - transportkosten elektra + 74 € (sinds 2 jaar terug + 162).
- ze wijzen er ook op dat er verschillen zijn tussen huishoudens.
  - grote huishoudens - verschillen! - staat gedrag - hoe goed ben je geïsoleerd?
- tabel met allerlei huishoudens. Alles tussen 840 € (single, klein nieuw apptm + laag) en 6030 (heos, oude greke vrijstaande woningen meer dan 2).
- ook verschil ⇒ wanneer was je eind afrekening.
- verbruiks onafhankelijk ⇒ transport, vastrecht, vermindering energiebelasting.

waarekening ⇒ bij blokverwarming (radar uitzending)

- onverklaarbare kostenverdeling door kostenverdelers.
- plus extra kostenverdelingsleutels.

Noodfonds: wat is het (privaat, geen bejaard).

- tijdelijk noodfonds energie.
- 2023 50,000 huishoudens. 2024 70k.
- Initiatief van een aantal energieleveranciers.
- vereenvoudiging van de doelgroep (percentage van inkomens dat naar de rekening gaat → energiequote) 60 mln ⇒ 20 mln rattenvall, eneco enz.
- Gaat het sneller dan verwacht → 20/10 extra. 40 staatskas.
- (t/m 31 maart).

10 januari (FD)

MONITOR ACH

(19)

- ACH: de heeft van de Nederlanders heeft nu een vast energiecontract. Begin 2023 = een kwart. **heeft nu vast**
- stijging: ACH heeft de toegestane boete verhoogd voor klanten die vroegtijdig opzeggen. Leveranciers hebben meer zekerheid. **op het boeken**
- toezichthouder adviseerde dit ook eind 2023 wegens dalende energieprijzen. **advies van ACH → kwart naar vast**
- variabel: mogen het aanpassen aan de marktprijs.
- eind van het jaar → veel switch naar vast. ACH gegevens tot 1/12/23. Pricewise → laatste 2 maanden van 2023 → 99% vast (89 voor 1 jaar, 5% 2 jaar, 5% 3 jaar).
- aardgas nu vaak LNG (boten moeten kiezen met andere afzetmarkten).
- overstap per maand = rond de 2%. Begin 2024 nog minder 1,2%.
- 190 k mensen met dynamische contract.

- Nu nog steeds aardgas. 2035 veel tenen windcentrales die gebouwd zijn om weinig aan te gaan.
- zijn er nog aardgascentrales. CCS / blauw / groen.
- vaste componenten waarde: gebruik van net meetdienst afleveret.